

KNY-18-00791

100-81-462

HERMATHENA

MORE VETERUM

ILLUSTRI COLLEGIO REFORMATORUM

CLAUDIOPOLITANO

A

DIONYSIO

COMITE

BANFFI

DE LOSONTZ,

SACRAE CAESAREAE REGIAEQUE
MAJESTATIS CAMERARIO ACTUALI,
SACRI ROMANI IMPERII EQUITE,
DEDICATA:

QUUM EIDEM COLLEGIO CURANDO TRIUM-
VIR FASCES EJUS SOLLEMNITER IN
MANU SUMERET,

A. O. R. CIO MDCCXLVII.

A. D. VII Ejdus Septembres.

Horat. Flacc. iv. ix. 29, 30.
Paullum sepultae distat Inertiae
Celata Virtus.

Item II. Serm. iv. 93, 94, 95.
Mihi Cura

Non mediocris inest, Fontes ut adire remotos,
Atque haurire queam Vitae Praecepta Beatae.

III. Od. xxiv.

Eradenda Cupidinis
Pravi sunt elementa, et tenerae nimis
Mentes asperioribus
Firmandae Studiis.

Rosarii Politici Cap. III.

Quamdiu in Officina Penaribusque haeseris.

Nunquam Vir evaseris, o Insipiens!

Mundum obeas atque perlustres,

Priusquam ex hoc Mundo migrandum erit.

Item Cap. II.

Cum quovis momento Animus Tuus hinc inde oberret,
Soluti et confederis, Otium tamen nullum habes:
Sive Opes, Dignitatem, Agros, Mercesque, habueris,
Animus si in DEO fixus fuerit, Otium habes.

KNY-18-

00791

HEROËS ILLUSTRISSIMI!

MAGNIFICI L. L. BARONES, ILLUSTRIS HUIUS
ATHENAEI CURATORES DEXTERRIMI,
COGNATI AMORE MIHI GERMANO!
JUNCTISSIMI, COLENDISSIMI!

PRAESUL VENERANDE!

SOSPITATORIS JESU ORATORES CELEBERRIMI
CLARISSIMI COLLEGI HUIUS RECTORES AC
PROFESSORES!

AUDITORES ITEM ORDINUM OMNIUM SPEC-
TATISSIMI!

DEO DENIQUE ET SAPIENTIAE SACRI NAZIRAEI,
SPES ÆTATIS VENIENTIS CERTISSIMA, NO-
STRA DEHINC CURA, NOSTRAE DELICIAE!

* * * * *

Uamvis Ego Ambrosio latice Caballini Fon-
tis Labra largius haud proluerim, neu sol-
lemnia, ac publica Musarum Orgia in bi-
cipite Parnasso celebraverim frequentius,
nec adeo vel rapida ac violenta Demosthe-
nis arma entheo quodam impetu, aut igneo vigore in-
trepide quatiam, vel dulci nectare dulcioribus Isocratis
lecythis omnino commadeam, vel invicti Ciceronis re-
gnum in Rostris et Curia, seu in dicendo, sive in agen-
do, obtineam. Puer namque bullatus aetatem praetextra-

tam in umbra dumtaxat, & intra privati Musaei carceres, exegi inglorius tacitusque, et vero doctarum praemiis frontium, Lauri virgine, Hederaeque sequace, tempora haud redimitus. Me tamen a Choro Pierio, et Aonia Aganippe, pallidaque Pirene, longule segregem ac separem, Melior ille Phoebus ab excelsioris vertice Pindi blandis ubi ocellis respexit, acri mox sacroque percussit Gloriae thyrsu, ad geminos usque corculi thalamos penetrante, ac intimis medullis penitissime et aeternum obhaesuro, centrumque fixuro circuli, quem toto Vitae breviculae curriculo describere debeam, plenoque nec usquam vel eccentrico, vel delirante, orbe decircinem.

Et vero bulla praetextaque positis, statim atque Togam indui Virilem, seu in Orbis Compendio Urbe Vienna, fulgentia inter Caeli Austriaci Sidera, Regiam Augustae Majestatis adorarem Purpuram, sive in Comitibus Imperialibus Caesareae Coronationi Francofurti sollemnissimam ducerem pompam, sive Terras alio Sole calentes sedulo lustrarem, sive redux ad Lares Patrios, in summa Regni luce, Patricias inter Poli Dacici Stellae, Secularis Vitae Zodiacum rotarem, proque virili Egregio Publico omnem omnino operam Sacramento sponderem; Horis tamen subsecivis, ut olim Zamolxis Geta Vestam, Minos Rex Cretensium antrum Jovis Patris, praealtum illud ac vetusta religione consecratum specus, Lycurgus Rex et Legislator Lacedaemoniorum Apollinem Delphicum, Pisistratus Atheniensium Tyrannus Arcem Minervae, Zaleucus Locrensis Legislator pariter Minervam, Numae Pompilius Rex Romanorum Deam Egeriam, Scipio Africanus cellam Jovis Capitolini, adaeque et Ego Delubra Palladis subinde invisere, Tempora Themidis perlustrare, Archiva Famae pervolutare, penitiora canae Antiquita-

quitatis Adyta inquirere, omnisque adeo Musicae frequentare Acropolin.

Interea commodum accidit, uti Graja et Romana Vetustas Mihi spectandam eximie objiceret HERMATHE-
NAM; quam Ego ut vidi, amavi, deperii, huic Peran-
hylaeorum Ocello, huic Scientiarum, qua Divinarum qua
Humanarum Aurariae, dedicandam, consulto consilio et
ratione cogitata censui.

Ac postem Ejus rite Ego teneo sollemni hoc Die,
quo Florentissimo huic Athenaeo curando Triumvir Fas-
ces illius More Majorum capeffo. Ubi venit Mihi in
mentem Pisistrati, Athenis ejecti, mox Soceri Megacリス
hoc Stratagemate reducti. Peregrina Mulier, Phya,
quatuor ferme cubitos alta, ceterum venusta, Panopliam
curatissime a capite ad calcem induitur, dein currui im-
posita, quo habitu maxime decora videri posset, ducitur
in Urbem: Praeconibus praemissis, alte passim vocifican-
tibus: Bona mente, Athenienses, accipite Pisistratum,
quem Minerva ipsa summo inter Homines honore ma-
ctum, in Arcem reducit. Dictum, factum: Populus e-
nim Plebsque Atheniensium persuasi mox Mulierem il-
lam esse Deam, et religiose coluerunt eam, ultroque
Pisistratum receperunt, jam quinquennium exsulem ex-
torremque. Ita per subornatam Minervae specie Femi-
nam Arcem postliminio occupat Pisistratus.

Ego vero, Patres Conscripti, spe longe longeque
certiore praecipio, quum HERMATHENAM sella curuli
Panegyrici in hoc Amphitheatro laetus lubensque cir-
cumfero, sponte Vos, et Deam illam, non sane saevis
horrentem armis, sed placidam, sed Musis et Gratiis co-
mitatam, Veneremque adeo minime Vulgariam, sed pla-
ne Caelitem, adtente juxta Mecum contemplaturos,

Meque, ut Minervii Neocorum, aequis animis excepturos.

Utique Romuli Nepotum Disertissimus Tullius HERMATHENAM in Academia sua Tusculana posuit: quin ad Atticum, Quod ad Me, inquit, de HERMATHENA scribis, Mihi pergratum est, et ornamentum Academiae proprium meae. Immo sollemne fuit Principi quondam Populo, passim in Gymnasiis ac Bibliothecis HERMATHENAM dedicare. Ecquis ergo dubitare adhuc aufit, locum HERMATHENAE in hoc Celebri Gymnasio cedere? Ut igitur, Auditores, verba Philosophi Humana omnia complorantis, Heracliti Ephesii, mea faciam, Introite, nam et heic Dii sunt!

Hermes enim Graecorum est in ore Latio Mercurius, Athene item Minerva; unde HERMATHENA haud inepte, si ita loqui usu venisset, diceretur Mercurio-Minerva. Utrique enim Ara communis erigebatur, ac statuae utriusque, Mercurii et Minervae, inter se stabant conjunctae.

Memoriae Veteres perhibent, AEgyptios ante Templum collocare Sphingas consuevisse, innuentes: suam de Rebus Sacris Doctrinam perplexam esse, et sub involucris latente Sapientia constare: adaeque video AEnigmata Prisci Orbis Antiquae Sapientiae foribus oppansa esse ac praetenta, quibus remotis, fas sit tandem in Adyta penetrare intima, perque jucunde contemplari illic faciem Rei genitivam, multiplici fuco illitam, ac Veritatem varia et picturata quasi veste undique contextam.

Inter illa Prisci Orbis AEnigmata gradum sibi in Mythologia haud postremum vendicat Hermathena, multis ornata coloribus, ac longo, quaesitisque Fabelarum pigmentis variegato, syrmate arcanam et interiorem occultans Sapientiam, utique omni Parnasso Judice dig.

dignam, quam in praesenti carptim strictimque proferam in lucem.

Pervagata quidem, ac tralatitia opinione in Re Litterarum Publica scitum est inveteratumque, Ingeniosam olim Vetustatem ideo Hermathenam effinxisse, ut significaret, Musas Gratiis esse jungendas, quae Syzygia longe omnium suavissima audit Veteribus: sive ut declararet, Sapientiae et Eloquentiae Studia arctiore destinaesse copulanda: Minervam enim Sapientiae praesidere, Mercurium autem clavum tenere Eloquentiae, fingeat Commentorum illa Partumeja Mater Antiquitas.

Ego vero longe alium hoc cortice occultari nucleum, multoque altiore et capitaliore sub hoc tegmine delitescere Veritatem, nullo negotio comperio: ubi curatius Mecum apud animum propono, quod vel lippis ac tonsoribus cognitissimum est, Mercurium Gentiles censuisse Deorum esse Nuntium ac Interpretem: ut adeo Mercurius, si veriloquio illi calculum addamus, sit quasi Medicurius, vel Medius currens, ideo scilicet, si Musis placet, quia sermo currit inter Homines medius. quae popularis est ac vulgatio Multorum Notatio, sed quam ne cassâ quidem nuce emerim Ego.

Memori potius recolo mente, Fidelem illum in universa Domo Dei Servum, ac omne genus Scriptorum longe longeque Antiquissimum, Mosen, per totum ferme Orbem enotuisse, ac Veteribus plerarumque omnium Gentium Memoriis adeo concelebrari; uti a vero haud aberrem, si adferam, quod Eruditi Orbis Grande Decus, Summus Huetius, labore Herculeo evicit, Mosen ipsum, ac Res ab Eo gestas, et Litteris proditas, unicum fere fontem fuisse, unde cunctae propemodum Gentes Deos suos, Heroas, et Auctores, omnemque suam ha-

se-

ferunt Mythologiam. Quin etiam de moratiore ac primaeva Gentium Philosophia quid animi Nobis federe debeat, argumento illustri declarabit Numenius Apameus, Pythagoricus juxta et Platonius Philosophus, Vir magni inter Eruditos Nominis, qui non apertam modo et explicatam Mosis iniecit mentionem, Eum subinde Musaeum vocitando, sed suos etiam Libros Mosaeica Doctrina collocupletavit: ut idonei perhibent Testes, Porphyrius, et Origenes, maximoque confirmat opere Eusebius. Per imprimis celebratur nobile hoc Numenii dictum: Quid est Plato, nisi Moses Atticissans, seu Atticus? In Fabulari etiam Musarum choragio personatum certe, ac peregrino indutum habitu, latere Mosen, vel ipsum Nos admonet vocabulum Musa. Quae cum ita habeant, Summus Virorum, quem tantum quod laudabam, nullus dubitat, et in Mercurio quaerere Mosen. Deorum, inquit, Hominumque Nuntius, ac Sequester dictus est Mercurius, et Jovis iussa deferre ad Homines, Hominum preces ad Deum adlegare, propter itiones crebras Mosis et diutinas mansiones in Sinae montis fastigio, ac crebra cum Deo colloquia, et Dei mandata ad Homines perlata. Unde factum quoque reor, ut Mercurio Consiliario et Scriba usum Saturnum dixerit Sanchoniathon apud Eusebium. Multa alia Vir Magnus, in operoso opere Demonstrationis Evangelicae dedit in medium, uti pervincat, sub persona hujus Superum ac Inferum Commeatoris ipsum illum latere Mosen.

Mihi nunc in campum illum longius latiusque exspatiari nec libet nec licet: scopo meo suffecerit connotasse, Mercurium, ut princeps Mythologus Phurnutus ait, Veteribus habitum esse Deorum Interpretem ac Nuntium, deferentem ad Homines, quae a Diis acceperit,

man-

mandata, Quive adeo Voluntatem Divinam exponeret
Hominibus. Quod procul dubio in animo habuit Aristi-
des, quum Demosthenem hoc elogio coornat: Quem
Ego dicerem velut quemdam Mercurium ad Homines
descendisse. In primis mentem advertunt meam Lystren-
ses, qui Paulum Apostolum, DEO multo fetum, et pe-
renni eloquii vena divitem ac praepotentem, juxta et a
suis natalibus claudo pedes restituentem, conspicati de-
miratique, eximie adpellabant Mercurium.

Prono ex his fluit alveo, Minervam Mercurio jun-
ctam, seu Hermathenam, omnino Sapientiam esse Cae-
lestem: quae nempe originem habeat Divinam, primos-
que adeo suos natales a DEO, Aeterno ac Inexhausto
Veri et Boni omnis Fonte, arcessat.

Quod igitur symbolice heic et aenigmatice Veteres
Nobis proposuere, id alibi vulgo clare, exserte, semoto-
que sipario, testificantur: nec modio tantum, aut tri-
modio, verum ipso horreo, si per angustiam temporis
licuisset, in medium dare potueram flosculos pervarios,
queis Caelestem perornant Sapientiam: licet Ejus strictu-
rae dumtaxat, tenuesque radioli, intermicarent in atra
illa ac tetra Errorum ac Superstitionum Paganarum nocte.

Quanto potentius vinculum, planeque adamantina
destina, Nos Lucis Filios obstringit, uti Caelestem hanc
Sapientiam, postquam Illa, non fane in Naturae genita-
li tabe ac labe diffluentis vili casula, sed in Magnifico
Hyperphysicae Apocalypseos Templo, in Augusta Orbis
Terraëraquei Uranopoli, Sole meridie, plenoque adeo
gradu, Nobis adfulsit, exosculemur, pressoque pede se-
quamur vestigia AEschinis: qui, ut auctor est Decus
illud Poeciles, Seneca, cum multa Multi pro suis quis-
que facultatibus Socrati offerrent, AEschines, pauper
B
Audi-

Auditor, Nihil, inquit, dignum Te, quod dare Tibi possim, invenio, et hoc uno modo pauperem me esse sentio. Itaque dono Tibi, quod unum habeo, Me ipsum: hoc munus, rogo, qualecumque est, boni confulas, cogitesque, Alios, cum multum Tibi darent, plus Sibi reliquisse. Cui Socrates, Quidni Tu, inquit, Mihi magnum munus dederis, nisi forte parvo Te aestimas? habeo itaque curae, ut Te meliorem Tibi reddam, quam accepi.

Multo luculentior longeque certior spes alit Caelestis Sapientiae Candidatum: qui ubi Castissimae et Augustissimae huic Virgini se omnem desponderit; eum illa mox reddet ipsi non doctiorem modo, sed et meliorem, immensisque adeo parasangis, quam acceperat, nobiliorem. Quem acceperat Hesperum, reddet ipsi Phosphorum: uti mira, jucunda, sanctaque Metamorphosi Tenebrae vertantur in Lucem, Nox mutetur in Diem, informe indigestumque Chaos in pulcerrimum ac ordinatissimum Microcosmum, Homo denique in Hominem. Homo nempe hactenus ex humo tantum, saltem Hominis larva, sceletus, fonti glebae adfixus, humi repens, ac pulvere Vanitatis merfus, jam nunc incipit supra Humana semet erigere, sui tandem nominis Homo.

Cujus Iconem et adumbrationem haud inficetam exhibet Marmor Vetus, quod in Thesauro Graecarum Antiquitatum locum tenet principem: ubi cernere licet Prometheus, primorum Hominum ex luto plasmatorem, cui Pallas contra adstat in peplo fluidissimae laxitatis, ac uti novellum plasma consummet, imponit ei sua sibi manu papilionem, Animae scilicet apud Antiquos aenigma. Quibus lineamentis consignanti expinxit Vetus, lutum illud Promethei, non ante Hominis no-

men

men mereri, nisi ubi a Divina animatur Sapiencia, et ab humo vili erigitur ad Caelestia illa ac Aeterna, et sedulo contemplanda, nisque omni consecranda. Sed Tu Verum, ut vocat Tertullianus, Prometheum agnosce et venerare: Qui et Corpus tuum erexit, et Mentem formavit, ut non cum papillione errare per Terrae et paludum nebulas, sed instar aquilae penetrare visu Nubes ipsas, ac Babylonios, et Eos, quos e Caucaaso Caeli Signa servavisse numeris et motibus Stellarum cursus persecutos fatetur Cicero, imitari possis.

Huic adfinem imaginem ostentat Jasonis Chlamys, itidem data illi a Pallade, apud Latinum Pacatum, cujus Scholiasten audire haud erit dividiae: Chlamydem ait esse donum Minervae, quia et Mundus ab Divina Sapiencia productus fuit, et eorum, quae in eo ab Homnibus peraguntur, nihil recte sine Sapiencia conficitur.

Apulejus ergo Madaurensis Ulysssem Homericum dictis quasi papavere et sesamo sparsis, mellitisque verborum globulis, descripturus, jure summo infit: Nec aliud Te, quam qualis esse debeas, in eodem Ulysse Homerus docet; Qui semper ei comitem voluit esse Prudentiam, quam Poëtico ritu Minervam nuncupavit. Igitur hac eadem comitante, omnia horrenda subiit, omnia adversa superavit. Quippe ea adjutrice Cyclopi specus intravit, sed egressus est; Solis boves vidit, sed abstinuit; ad Inferos deiecit, sed adscendit. Eadem Sapiencia comite Scyllam praeternavigavit, nec abreptus est; Charybdi conseptus est, nec retentus est; Circes poculum bibit, nec mutatus est; Lotophagos accessit, nec remansit; Sirenes audivit, nec accessit. Apulejana haec est Ulyssis Homeric, Minerva semper comitati, deformatio.

O si nectareus ille Divinae Sapientiae torrens, non inundaret quidem penitus pectus lingvamque meam, nodos saltem et vincula, quae Naturae infantia nectit, frangeret ac resolveret! uti liberius feliciusque enarrare possem Magisterium illud, quo haec Caeli Filia, Casta haec Virgo, Cerebro Jovis, ut commenta est Verustas, prognata, Hominem in hoc Salo Seculi regit instruitque: Aureum concinnando Annulum, cujus principium idem sit atque finis, DEUS nempe Optimus Maximus.

Utique Summa Sapientia Cor sui Discipuli, exiguum fane, quodque nec hiantis corvi esuriale possit esse prandium, Sibi dari postulat, ac ei dissecto, perque purgato, Magnum Abecedarium suo Spiritu inscribit: cujus quidem Alpha dextro Cordis thalamo imprimendum, Omega autem sinistro insculpendum thalamo, sit CHRISTUS ipse: ad instar Nepotiani, Juvenis Presbyteri, Quem in Epitaphio Ejus perhibet Hieronymus, Pectus suum Bibliothecam CHRISTI fecisse: quo tandem quisque hujus Sapientiae Epopiarum sit vero nomine Christophorus, vel Theophorus, quod de Martyre Ignatio refertur, Sacratissimum Nomen JESU CHRISTI suo in Corde circumferens caractere insinuatum indelebili. Florem ideo in Corde servat Parelum, Soli semper Justitiae indeclinate obversum, cum Lemmate: SOLUS CHRISTUS SOL EST MEUS.

Providet Melior Sapientia et de Aedibus Discipulorum, svadetque illis, uti in Domo Pacis educati, cunctos ibidem Solis Lunaeque Gyros exigant. Musas utique nusquam cernas pingi aut fingi armatas; id enim genus Vitae, quod in Litteris degitur, pacatum et mansuetum sit, oportet. Unde et Paroemiae Veterum concelebrant apertas Musarum januas et candidas, vel exper-

res invidentiae, Abest hinc clamor Stentoreus, et odium Vatinianum: exultat discors et improba Erinny: cui tristitia Bella, iraeque, insidiaeque, et crimina noxia cordi: cui nomina mille, mille nocendi artes: ut Fratres etiam unanimes armet in praelia; concordēs odiis verset Domos, verbera tectis facesque funereas inferens aedibus. Damnant Historiae saevam indolem, dirumque Catharinae Medicaeae institutum: quo Filius ejus Carolus Nonus, cetera bene natus, plane in transversum actus est, ac truci obarmatus genio: frequenti in primis adhibitus Venationi, in qua caesarum ferarum vulneribus cubitotenus brachium immergere puer admodum didicit, ut cruori adfvesceret. Mortem Ejus fatalem notant Annales: Eum nempe doloribus adeo pertinacibus, ut se mori diu ante Mortem senserit, extinctum esse; quum diebus quatuordecim ante obitum, nil nisi sanguinem e corpore fluere vidisset. Adeo in teneris consvescere multum est! Unde Maximilianus Imperator Caesar, Naturam ajebat Novercam, Doctrinam vero Matrem; illa enim Animantia dumtaxat, haec vere Homines facit. Pulcre item sciscebat Sylvius, Eruditionem Plebejis argenti, Nobilibus auri, Principibus gemmarum loco esse. Quis ergo non usque et usque emiretur Ludovici XI. Galliae Regis genium, profestum adeo, et ab omni Ludo Musico prorsus diversum aversumque; uti Filium Carolum VIII. cognomento Adfabilem, noluerit plura Latine nosse, nisi quinque dumtaxat hasce voculas: Qui nescit dissimulare, nescit regnare. Longe alia, certe melior, Mens sedit Soloni, uni ex Septem Graeciae Sapientibus, gloriari solito: Se aliquid quotidie addiscentem fieri Senem. Quam indolem et supremo Vitae Die confirmavit: Amicis enim adfidentibus, et quadam de re sermonem inter se conferentibus,

bus, fatis jam pressum caput erexit. Interrogatus, quapropter id fecisset, respondit: Ut cum istud quidquid est, de quo disputatis, percepero, moriar. Profecto, graphice graviterque ait Valerius Maximus, migrasset ex Homini-
bus Inertia, si eo animo Vitam ingrederentur, quoeam Solon egressus est.

Regulat etiam Candidatos suos haec Sapientia, ac tria haec, quae et Socrates Discipulis inculcabat olim, sedulo svadet illis: Ut in Animo habeant Prudentiam, in Lingva silentium, in Vultu Verecundiam. Jubet item cum Seneca cogitare Praeterita, ordinare Praesentia, providere Futura. Jubet continuo obversari oculis illud Imperatoris Ottonis Magni: Nil sine Consilio. Docet item, Modum in re quavis optimum esse; ut enim Ille ait: Illud, Ne quid nimis mihi placet nimis. Ergo nec nil, nec nimium; sed, quod erat symbolum Augusti Caesaris, Festina lente.

Praeceptum est longe utilissimum, ipsis etiam foribus nostris, ut et annulis signatoriis, insculpendum: et vero Praecepti illius admodum amans Titus Vespasianus Imperator, adumbrari illud in Publicis curavit Nummis figura Delphini Anchoram complectentis: ut Delphinus industriam in agendo et celeritatem in exsequendo, Anchora autem, quia navem sistit, cunctationem in consultando, moramque adeo repraesentaret debitam consiliis recte formandis ac rite capiendis. Speculum igitur Minervae quot diebus, immo quot momentis, Nobis obversetur incessanter: uti ejus intuitu tacitoque monitu Nos et Actiones nostras omnes exploremus sollicitius, Virtutes excolamus perornatius, ac omne genus Vitia emendemus eradamusque stirpitus, Rebusque adeo extra Nos positis ita vacemus, uti Nos ac Nostra negligamus minime,

nime, certe sedulo diligenterque curemus: longe secius atque instituit Aegyptius ille, qui ante Se Sphaeram Mundi jacentem habebat, a tergo autem Speculum: quo innueretur, Rebus Eum Mundanis penitus intentum, Se et Sua omnino negligere. Cui geminus plane germanusque est Medicus ille, qui Hygieinen quum promittit Aliis ac Diaeticam praescribit, idemtidem ingeminans: Cibi ac Vini modicus, Sibi Medicus: medice Ipse minime vivit, sed totus, quantus quantus est, Gulae Ventrique deditus, cibos tantum percolat ac potiones: Facie non sane Hippocratica, sed plane Bacchica, insignis: et vero perantiqua illa formula jure meritoque monendus: Medice, cura Te ipsum! Parum Ei absimilis Astrologus ille, qui dum Solis Maculas Optico Tubo prospectatur, oculos ad Se, Animaeque suae Maculas, Vitaeque Sordes, reflectit nunquam. Quo facit lepidior Fabella de Astrologo et Viatore. Nempe Astrologus Caelum Stellasque noctu contemplatus, in fossam incidit, quam ante pedes traductam haud viderat. Viator eo forte divertens, quod acciderat, ex gemitu verbisque Illius querulis, cognito, Optime, inquit, Tu qui os in Caelum erigebas, Terram potius intueri debueras. Scilicet, Se Futura etiam praedicere jactat, qui ne illa quidem videt, quae ante pedes sunt! Plurimi sane foris deambulant semper, domum redeunt nunquam: nec vident id manticae, quod in tergo est: in Malis suis caeci, in Amicorum Vitiis tam acutum cernunt, quam aut Aquila, aut Serpens Epidaurius. Utique sero Se et Magnus ille Macedo noscere cepit, ac ex sanguine demum vulneris sagitta inflicti didicit, Se Humanae Sortis oblitum, stulte Sibi Honores adrogasse Divinos. Longe longeque rectius Se nosse testatus est Pater ejus Philippus, quum
in

in Praelio Chaeronensi palma ab Atheniensibus reportata, Diebus singulis, priusquam prodiret in Publicum, aut Quemquam ad Se admitteret, per Adolescentem Nobilissimum ter Sibi adclamari iussit: Philippe! Homo es. Triumphatori etiam, Romae Curru Aureo Sublimique Vestro, retro comes adhaerebat Servus Publicus, inter continuas ac festissimas Militum Quiritumque Adclamations usque et usque Ei ingeminans: Respice post Te, Hominem Te esse memento. Tantum est, AUDITORES, tamque pretiosum hoc Minervae Speculum! Utiq; memoriae prodidit Xenophon, et Imperator et Philosophus Clarissimus: Regi Croeso Delphicum Oraculum consulenti, Quanam via posset Felicitarem consequi? responsum fuisse: Si Te ipsum cognoveris. Plato item refert, ab Amphictyonibus, seu Communi Graeciae Concilio, Templi Delphici foribus inscriptum fuisse: Nosce te ipsum. Imo illud e Caelo descendisse adfirmat Juvenalis, et vero sane quam magnifico ornat Elogio.

Impotentis etiam Irae impetum, quo subinde praiceps fertur Auriga, nec audit currus habenas, Gubernatrix Vitae Minerva, aureo cohibet freno, quod et Augusto Discipulo Ephorus quondam commendabat Athenodorus Philosophus: uti quoties acerba ac tristi cholera tumens ac commotior exaestuavit; nihil ante dicat agatque, quam ipsa quatuor et viginti Elementa Graeci Alphabeti memori mente percurrerit: pauxilluli namque interjectu tempusculi cadet ira ferox naso, bilisque ferventior sensim ac sine sensu despumabit.

Qui desidi Vacunae litat, ac torpente diffuens Otio, Pomum Eridos Aureum, hanc gerens Epigraphen, Detur Pulcerrimae, stulto cum Paride, non Junoni, non Palladi, sed turpi ac expudoratae donat Veneri; Sibi utique summe

summe injurius, et Bonis Vitae hujus Semet fraudabit insigniter, nec Thesauro Sapientiae, Gazis Attalicis contra caro, beabitur unquam: ignobile futurus Helenae mancipium, olidusque ac cinaedior Veneris Nepotulus, severa gravique hac Sententia ab Auctore elegantissimi Rosarii Politici castigandus: Luxuria incendium est; illud devita, ut Ignem Inferni devites; hunc enim Ignem extinguere non valebis; illum vero aqua vigoris et Fortitudinis hodie potes extinguere.

Qui Deam Pecuniam, primum illud Rerum Terrestrium Mobile, adorat, Hominem plane exuit: Dominus enim Pecuniae esse debuerat, non Servus: possidere Eam, non ab Ea possideri. Coarguat Illum haec Munifici ac Liberalis Hominis Gnome, ex intimis Sapientiae penetralibus deprompta: Aliis opes sunt Dominus, Mihi per Gratiam DEI sunt Servus; quo nempe mihi uti licet, ut libet. Dicebat Alius, Opum Nostrarum Dominos esse Pauperes; qui nempe illis sublevari debeant, ac subinde juvari. Hic demum Liberalis, ut scite Unus Virorum Mercurialium ait, Vicinus est DEO, Vicinus Hominum, Vicinus Paradisi, remotus ab Igne Inferno.

Epulones ac Bibones, ut ad mentem frugemque bonam revocet Melior haec Sapientia, stigmata illis aeterna minatur, quae ferre deberent, Templo Virtutis Honorisque seclusi, ut Monstra Hominum, ac tantum non prona ventrique obedientia pecora, quorumque adeo DEUS est Venter. Ipse certe Claudius Tiberius Nero propter bonae Mentis florem flore Lyaei decoctum, et ob Purpuram latice Maslico semper madentem, Biberius Caldus Mero audire meruit. Bonosus item Imperator, Paedagogi quidem Filius, plane tamen Amusus, genuina Bacchi Proles, utique longe omnium bibacissimus, et ve-

ro hoc elogio ab Aureliano Caesare ornatus: Non, ut vivat, natus est, sed ut bibat. Denique gravi Marte ab Imperatore Caesare Probo superatus, laqueo gula fracta, longam ex Se Litteram fecit, joculari mox Epitaphio in circulis frequentato: Amphoram pendere, non Hominem. Tres ad haec Roma Vetus celebrat Apicios, omnes gulae studio infames. Secundus egregie Plinio audit Nepotum omnium altissimus gurgis: qui cum duos milliones et semis in culinam congestisset, nec plus ducentis quinquaginta millibus Coronatorum de patrimonio Sibi superesse intelligeret, veneno Vitam finit, veritus, ne Sibi deinceps esuriendum foret. Ridet albis dentibus id genus Naturae exerrantis abortus Orchestra Sapientum: hi enim omnes ad instar Philosophi illius, modo in Litteris vivere fas sit, pane et aqua contenti, et, si pretiosius aliquando ac lautius coenare libeat, caseo, sua meritissimo faciunt sollemnissima ejusdem Philosophi verba: Si opus esset, Se paratos esse vel de ipsa certare Felicitate, modo offam haberent et aquam. Similes item Xenocrati, qui munera ab Alexandro Magno oblata generose respuit, Legatisque victus ratione ostensa, En Pecunia, inquit, Vestra opus non habeo! Juvenalis etiam, Poëta Satyricus, cum Alexandro contendens magnum Dolii habitorem Diogenem, Quanto, ait, felicior Hic, qui nil cuperet, quam qui totum sibi posceret Orbem!

Opposita juxta se posita magis elucere sciscunt Logici; adaeque Magnum Malum Ignorantia arguit Magnum Bonum Sapientiam. Hanc Boni, illam Mali, Maximam diceret Stylus Curialis. Argumento sit Filia Ignorantiae, Summa illa Vanitas: quae dominio Rationis excusso, in infelix lolium sterilesque silvescit avenas, et in vacua tandem sola regnat aula. Characterem ejus expressi-

pressiorem in Se circumferebat Portio Neronis de Cru-
delitate, Domitianus. Ille inter Principatus rudimenta
quot diebus sepositum secretumque Sibi tempus habebat,
quo, Majestatis parum memor, muscas captaret, stylo-
que configeret praeacuto. Hinc Cuidam interroganti,
Num quis adesset Caesari? non absurde responsum est a
Vibio Crispo: Ne musca quidem. Vanitatem Gaji Cali-
gulae quibus demum edisseram verbis? Ille margaritas
pretiosissimas aceto liquefactas sorbebat: Convivis ex auro
panem et obsonia adponebat, dictitans: Aut frugi Ho-
minem esse oportere, aut Caesarem. Quin et Numo-
rum summam haud mediocrem e fastigio Basilicae Juliae
per aliquot Dies sparsit in Plebem. Bellum quasi per-
petraturus venit ad Oceanum, directaque acie, ac bal-
listis machinisque in littore dispositis, repente Militibus,
uti conchas legerent, galeasque iis et sinus replerent, im-
peravit, Spolia Oceani vocitans Capitolio Palatioque de-
bita. Equus Ei erat nomine Incitatus, cui ad Coenam
hordeum adponebat ex auro, fundebatque vinum in po-
culis aureis, perque salutem ejus fortunamque jurabat,
Seque eum pollicebatur Consulem facturum; id quod fe-
cisset omnino, si vixisset diutius: Sacerdotem creaverat
Se ipsum, et Equum Sibi in Sacerdotio Collegam desig-
navit: ut adeo vere Dion Cassius de illo dixerit: Bruto-
rum Animantium Collega est, qui brutalem agit bellui-
namque Vitam. In Foro consistebat medius Fratres inter
Deos, Castorem et Pollucem, Se adeuntibus adorandum
exhibens, et vero a Quibusdam consalutatus Jupiter La-
tialis. Jaetabat, Se cum Luna amplexus habere, quaesi-
tusque ab Eo Lucius Vitellius, num illos videret? pavi-
dus respondit: Licet, Domine, Vobis Diis tantummodo
Vosmet videre inter Vos. Ohe! satis jam dictum de Ca-

jo Caligula. Monstro jungam Monstrum, Elagabalum Imperatorem. Servis ille, proposito praemio, in Mandatis dederat, uti millena pondo aranearum Sibi adferrent: quando etiam collegisse fertur decem millia Pondo aranearum, ac tum dixisse: Hinc intelligendum, quam magna esset Roma! Sibi pransitanti, et coenitanti, iussit exhiberi decem millia murium, mille mustelas, mille sorices: ad Mare Piscem comedit numquam, in Locis autem a Mari longe distitis marina omnia Sibi semper adponi voluit. Sollemne fuit Illi, ut narrat Scriptor Historiae Augustae, Aelius Lampridius, octo Calvos rogare ad Coenam, item octo Luscas, octo Podagrosos, octo Surdos, octo Nigros, octo Longos, octo Pingves; quo risum de his omnibus excitaret, ubi nempe illi uno sigmate, seu tabula, capi commode haud possent. Comedit saepius calcanea camelorum, et cristas vivis gallis gallinaceis demtas, lingvas item pavonum et luscinarum. Scilicet haec qui ederet lautia, ab Epilepsia tutus diceretur. Sexcentorum struthionum capita una coena exhibuit ad edenda cerebella. Vita illi erat, inquit Historicus, Novas subinde exquirere Voluptates: studebatque omne genus dapibus undique versum corrasis et Vitellii et Apicii coenam vincere. Fuit omnino Elagabalus Assyriorum Regibus, quam Romanis Augustis, similior, et vero Illi haud ex vano Sardanapali cognomen factum.

At vanus Ego forem, AUDITORES CONSULTISSIMI, si Ignorantiae Filiae, Vanitati, longius immorarer. Comes etiam Minerva monet Me, ad Filium ejus, OECONOMICUM HOMINEM, descendere. Hic enim Ei curae est in primis cordique, uti ad rectam Virtutis normam Domum Familiamque castiget suam: tum enim de Civitatibus Rebusque Publicis omnia summa et praeclara

ra quaevis spe quis haud vana praeceperit, cum Earum Cunabula ac Seminaria Prima, Privatas nempe Familias, Disciplinae Moratoris cancellis curatius contineri viderit, ac velut Ectypas Gemmas Archetypae Sapientiae, imaginem Ejus eminentius praeferre.

Fingenda est tenera adhuc Familiae Arbuscula; ne ubi adoleverit, ramosaque protenderit brachia huc illuc, adeo filvescat, uti ne ramulo quidem gloriatur, ex quo olim confieri queat Mercurius. Solutioribus id genus Familiis, ac, repagulo AEqui Honestique diffracto, ad nefas omne licentius projectis, recte moderari prudenterque, saepe haud est promptius expeditiusque, ac Rerum tenere Publicarum Fasces. Patres igitur Familias, par est verumque, uti legant vestigia Magni illius Sapientiae Divinae Antistitis, illustri hoc Numinis Oraculo collaudati: Novi Ego, Abrahamum Filiis suis Familiaequae daturum in mandatis; ut observent VIAM JEHOVAE, exercendo Justitiam et Jus, utque promissa sua JEVOVA praestet Abrahamo. Ad quam Legis severioris amussim cum Pontifex juxta et Judex Israëlīs Eli Domum suam, pro eo ac debuit, componere ac ordinare intensius haud connisus fuerit, Sacra pariter ac Publica Res Hebraeorum quam miseram sub Eo, Filiisque Ejus, induerit faciem, Annales Divini satis superque testificantur.

Proditum Libris videmus Annalibus, Graecos quoque animum sollicitissime adtendisse ad Ingenia et Inclinationes Puerorum, usque adeo, ut Eos etiam, qui captae aviculas effossis oculis, aliisque modis, misere divexare observabantur, Censoria notarent Virgula, ac Lege lata caverent, ne Illi, adulta demum aetate, ad ullos Honores, aut Officia Publica, admitterentur. Subverebantur enim Graeci, ne Mali dumtaxat Messē meterent

in Agris illis, in queis tam prava Semina conspicerentur. Videmus sane quot dies palpamusque, Eorum, qui extra Musarum Gratiarumque consortionem adolescant, efferari subinde Animos, silvescere in omne nefas, ac sensim plane obbrutescere: adeo sola ac unica Musa Gratiarumque Divinior efficit, ut Vir fungosus et inanis induatur Corde, ac pullus onager tandem evadat Homo. Uti-que, prout Regum Sapientissimus pronuntiat, Sapientia Arbor Vitae est Adprehendentibus eam, et eam Tenentium Beatus quisque. Immo ipsum Os Veritatis Caelestem illam Sapientiam diserte adpellat Vitam Aeternam. Hujus ergo Sapientiae saltem initia habere jam in primo musteae Aetatis flore, summe et absolute necessarium censuerim: ut adeo jure meritoque possint debeant-que jam ipsi Pueri exclamare cum Poëta:

Musae, Noster Amor, Dulces mea gaudia Musae!
Dicite, quae potior, quae major, in Orbe Voluptas?
Quam Musas colere, et Musarum amplexibus uti,
Vivere apud Musas, Doctis se tradere Musis.

Juvat adeo jam ceream flecti ac sequacem Aetatulam Musis fingendam tradere formandamque. Doctoribus hoc esse curae velim, inquit Romanae Togae Gloria Quintilianus, ut Teneras adhuc Mentis, more Nutricum, mollius alant, et satiari velut quodam jucundioris Disciplinae lacte patiantur. Scite et Magister ille Puerum discentem adsimilat atramento scripto in charta nova, Senem autem discentem atramento scripto in charta vetere ac bibula. Animo heic recolo Themistoclem, qui prodigus fuit ac lascivus in Adolescentia, sed Dux Atheniensium postea electus, Res Praeclaras gessit, jactare solitus: Ferocissimos pullos evadere equos generosissimos, si recte docti formatique fuerint. Piaculum etiam foret sperio
tlen-

silentii obvolvere Regem Macedonum Philippum: qui, ut in Noctibus Atticis luculenter testatur Auctor per Mihi familiaris, Aulus Gellius, quum in omni fere tempore negotiis Belli Victoriisque adfectus exercitusque esset; a Liberali tamen Musa et a Studiis Humanitatis nunquam absuit; et vero Prole mox auctus, nihil habuit antiquius, ac Litteris Aristoteli Philosopho nuntiare, natum esse Sibi Alexandrum. Ea Epistola, quoniam curae diligentiaeque in Liberorum Disciplinas hortamentum est, meo quidem calculo digna est relatu, et eximie ad commovendos Parentum Animos conducibilis.

PHILIPPUS ARISTOTELI SALUTEM DICIT.

Filium mihi genitum scito, quod equidem Dis habeo gratiam: non proinde, quia natus est, quam eo, quod Eum nasci contigit temporibus Vitae Tuae. Spero enim fore, ut eductus eruditusque abs Te, dignus existat et Nobis, et Rerum istarum Susceptione.

At HOMO etiam POLITICUS quasi convicio videtur efflagitare, ut suus sibi hac in cera adsignetur locus. Almae adeo Matris Proles certissima, dextra gestat Trifolium, cui Litteris Aureis Themis Sanctior tria haec inscripsit Juris Praecepta: Honestè vivito, Alterum non laedito, Jus suum cuique tribuito. Ne cogitare quidem fas est, Civitatem ullam absque saluberrimis Sapientiae institutis coalescere vel consistere posse: nec qui Rerum tenent Summam, recte riteque ad Clavum federint umquam, nisi praelucente hac lampade. Acum ideo Magnetica continuo servant ob oculos, Polari Sapientiae Stellae perenne obversam, adfixamque, cum Epigraphe: RESPICIT UNAM. Plane ad instar Salomonis unice hunc Sceptri Regii Oculum a DEO implorantis: ut sicco nunc transeam pede Sinensium Monarchas, quemadmodum

dum Imperii, sic et Sapientiae Praestites. Nec commemoro Platonem, qui Rem illam Publicam demum Beata[m] praedicat, in qua vel Philosophi regnant, vel Reges ipsi philosophantur. Sileo Xerxen etiam, qui virtute ac prudentia Themistoclis e terra Graecia repulsus, Se dicebat, non posse malum gravius imprecari suis Hostibus, quam ut dementia capti, Sapientes a Se ipsis alienatos longe expellerent.

Genuinus ergo POLITICUS, minime Frater est Ignorantiae, sed plane genuinus Sapientiae Filius. Qui stadium Vitae omnis decurrit duas intra columnas, a Summa Sapientia positas, cum hac Paraenese, duro ac praeacuto celte illis insculpta: DEO reddite, quae sunt DEI; CAESARI autem, quae sunt CAESARIS. Memor sane est meus ille POLITICUS, Se Uranopolin incolere: Orbis quidem hujus Advenam dumtaxat, Aetheris vero Municipem esse: Quive adeo veri nominis POLITICUM Se tunc censet fieri, quum mascula perennique in DEUM Pietate adfirmaverit, Se Civem esse Civitatis DEI. Quoad vero Caussariae Carnis Tabernaculum in hoc Terraëraqueo Globo idem Ille circumfert, Caesarem Regemque constanter colet, inque Obsequio Fideli Principis Secularis suae Gloriae collocabit fastigium. Hoc enim Laureatum Mundi Caput, uno Caelo minor Apex, Caesar, Rex, Princeps, Summi Numinis viva est in Terris Imago. Et vero DEUS in Sacris Litteris, ut loquitur Orbis Eruditi Phosphorus, Samuel Bochartus, Reges vocat Filios suos, Christos suos, Pastores suos, Servos suos. Idemque DEI Oleo leguntur ungi, DEIque insidere Solio, Aureamque Coronam Capiti Suo impositam a DEO accepisse. Nec Gentiles id fugit, quorum Vates Antiquissimi, Homerus et Hesiodus, Reges a Jove esse agno-

agnoscunt. Quo ipso ceteris Diis Callimachus Jovem præfert: quod cum ex Vulcano sint Fabri, ex Marte Milites; ex Diana Venatores, et ex Apolline Poëtae, Reges non sint, nisi a Jove, seu a Summo DEO. Ac ut Sol non tantum magnis Mundi Partibus se infundit, sed ad singula etiam Animantia vim suam extendit; adæque Omnes et Singuli Luce CAESAREO-REGIA collustramur, Calore incalescimus, Spiritu animamur, pressi Ope REGIA erigimur, neglecti confovemur, jactati fluctibus Vitæ PRINCIPIS Indulgentiæ innitimur; ut adeo quemadmodum Historiæ Naturalis Scriptores tradunt, inter omnia Animantia longe maximum esse amorem adfectumque Aquilarum erga filios pullosque suos; æque Nos quot diebus experiamur AUSTRIACO-IMPERIALIUM AQUILARUM in Subditos suos Fidelesque Cives Beneficentiam, certe in tantum DIVINAE similem, quantum Humana patitur Natura, et vero in tantum Humana majorem, quantum Major est CAESAR et REX Hominibus. Et vero jure nunc summo Nostrum esse debet Votivum hoc Epiphonema: Stelliger AUSTRIÆ Polus sit AQUILAE BICIPITIS, sit Patriarum et Avitarum CORONARUM, Sedes Aeterna, sitque Vertex Mundi Nobis semper Sublimis. Cujus Fastigium augeat Oriens et Occidens, Gloriæ cumulent parti ex Utroque Triumpho, veneretur Septentrio, sentiat Auster. Victrix Votorum AUSTRIA, infinita nec usquam interrumpenda linea Caesareos ac Regios cernat Natos Natorum, et Qui nascentur ab Illis: Comesque adeo et Socia Aeternitatis cum Sole, cum Fastis Secula Victuris, partiatur Annos.

Ille idem POLITICUS meus flagrat etiam Amore Patriæ, pridem edoctus, quod Pater Patriæ ait Cicer-

ro: Cari sunt Parentes, cari Liberi, Propinqui, Familiares; sed omnes Omnium Caritates Patria una complexa est.

Amicorum item germanus et archetypus Amicus est meus **POLITICUS**, Prudentiae Divinae monitu svasuque quam longissime semotus ab Herodianis et Machiavellistis: qui nominibus quidem diversi, re autem vera unam eandemque Politici Scelerati constituunt phalangem, planeque adeo et plene Sibi invicem respondent, ac tam belle inter Se conveniunt, potenter id adfirmante Drexelio, uti ovum ovo haud sit similis. Id genus Hominum Lingva aliud promptum, aliud Corde clausum: Vox item Eorum Vox est Jacobi, Manus autem sunt Manus Esavi: plane ad instar Crocodili, tergo insidentem vehentis Felem, addita hac Inscriptione: FLEMUS, et mulcemus, ut fallamus. Mox blanda inter ad Felem adloquia Crocodilus ait: Mi Socie, occasio me ultro invitat: ades dum, meus es, a Nobili Fera sorberis.

Denique Melior Sapientia meum **POLITICUM** admonet suae Humanitatis; quae licet priva sit ac propria Hominibus, rara tamen avis est in Terris, rarum inter Homines Bonum. Utique debetur hoc Virtuti atque influxui Sapientiae, uti Civis Mundi debitam Concivibus ejusdem ex assè persolvat Humanitatem; sive, ut Homo Humanitatem edoctus, hoc etiam respectu vero tandem nomine sit Homo.

Talis cum sis **DIVINA SAPIENTIA**, utinam Nostra esses! Illa enim Agefilai ad Pharnabazum verba licebit Nobis in praesenti mutua sumere. Utique Nostrum est, Athenaei hujus **CURATORES ILLUSTRISSIMI**, Cognati Dilectissimi, remis velisque, equis virisque, conniti, uti **DIVINA** haec **SAPIENTIA** radices in hoc **Athenaeo** agat altiores, et incrementis in dies efflorescat
laeti-

laetioribus. Pulcre meministis, hoc Athenaeum a Principe GABRIELE BATHORI fundatum, ac Liberali deinceps Principum Favore amplius auctum, uberiusque locupletatum, Musis etiam Albanis, metu Tartarorum Orbem Patrium evastantium profugis, quinquennio Hospitalales praebuisse Lares, semperque florentius, ferme Sequiseculum jam implevisse, ac ad instar Equi Trojani subinde Heroas progenuisse numero innumero, Orbis Peranhylai Caelum Primae inter Magnitudinis Sidera collustrantes, et collocupletantes. Et vero in redhostimentum Tanti Beneficii NUMINI CLEMENTISSIMO Aeternae Gratitude Aram debemus, quae communi ac fragrantissimo Precum et Votorum thymiamate perenne ardeat, colluceatque, ac DEO Beneficentissimo Grates quot momentis persolvat Gratissimas.

Memori item mente tenetis, CURATORES ILLUSTRES, Cognatique Dilecti, GRYPHES BANFFIOS a multis jam retro Annis alis expassis benignisque hoc eximie fovisse Athenaeum: quorum laudabili exemplo, nec Vos seu Curae Vigili, sive Opibus Vestris, parcitis: quo subinde et Re et Consilio hoc Palladis Palatium undique perornetis egregie, decusque majus, splendoremque novum, in dies ei circumdetis. En Dextra Fidesque! et Ego Me Vobis comitem addo, Meamque Vestrae conjungo Operam, Spei plenus, BANFFIANUM FILUM TRIPLICATUM haud facile ruptum iri. Nos igitur TRIUMVIRI BANFFII Spartam, quam nacti sumus, exornemus pro virili: quo Majorum, si mensuram implere haud queamus, vestigia saltem legamus, juxta et Minoribus pulcrum instar praeluceamus, et vero Patriae, Ecclesiae, adprobemus Operam, quam curando huic orlandoque impendemus Athenaeo.

Ad VOS vela Orationis verto, Athenaei hujus PROFESSORES CELEBERRIMI, ac Praeceptores quondam mei aetatem Observandissimi! Grato mecum animo in praesenti recolo, VOS Almae hujus Societatis Nomine Publico Me ad Fasces ejus capeffendos perhonorifice invitasse. Adsum igitur, et Provinciam hanc laetus libensque in Me recipio, Vestroque Publico Me omnem confecro. Qui quartum jam sudata in veste mox eduratis Lustrum, in Specula, ac Vigilia excubantes Publica, Verque Sacrum Juventutis ad Primam Creaturam, Lucem, veram nempe, masculam, solidamque Eruditionem, subvehentes formantesque: proporro etiam HOC AGITE. Musicae occultae nullum esse respectum, Nero Caesar inter Familiares subinde dictitabat. Qui ergo Pueris, Adolescentibus, et Senibus, utile Carmen promiturus est; Is in mediis millibus Hominum canat, ut Apulejus amat loqui. Plantet PAULUS, riget APOLLOS, incrementum dabit DEUS. Ita efflorescent Studia laetius, Palaestra Scholastica vigebit acrius, crescent Naziraei pulcrius, Boni Vestri Nominis Famaeque odor spirabit fragrantius, seque longius diffundet ac latius: Ego vero laetabor vehementius, ac ut Vos Arma Vestra quatietis alacrius, sic et Ego curam Vestri geram et fortius, et libentius, et curatius. Oculis meis semper obversabitur CAROLVS MAGNUS, Hercules ille Musarum, ac Potentissimus Litterarum Stator. Academiam condidit Parisiensem, aliasque passim in Occidente, tantum non Barbaro adhuc, et crassioribus tenebris imerso, ac cum Monstris Ignorantiae colluctante, Scholas aperuit Publicas, ut Officinas Palaestrasque Pietatis et Eruditionis, ac Orbis Melioris Seminaria, constituitque Professoribus ac Studentibus ad Egregium Publicum, seu Domi, sive Foris

ris, olim ornandum, Surgentibus, Annonam ac Stipendia e Fisco lautissima, utique multo plurimum longeque amplissimum Minerval. Certe Felicioribus CAROLI Auspiciis debet Orbis Hesperius, uti Italia, uti Gallia, uti Germania, quibus olim Apulejus Carthaginem ornabat Eloquiis, Terrarum Magistra Venerabilis, Musa Caelestis, et Camena Togatorum, jure audiret meritoque. Nec Dux tantum erat sed et Comes Musarum CAROLUS MAGNUS; non enim fovebat dumtaxat Litteratos, sed colebat etiam Litteras, planeque regnabat in illis. Patriae Linguae quantum addiderit cultum nitoremque, Grammatica Ejus Politissima abunde etiamnum testificatur. Latinae pariter Linguae fuit peritissimus, nec ignarus Graecae; ut adeo Legatos Graecos et intelligeret, lisdemque responderet Graece. Poësin quoque pulcre a Tanto Musagera excultam fuisse, Epigramma Ejus Litteratissimum, Veteremque Roman redolens, in memoriam Rolandi, Sororis Filii, concinnatum, Orbi Erudito hodieque satis superque adfirmat, valideque confutat Amusos illos, qui hasta quasi in Parnassi fines missa, impotenter clarigant, bellumque Avibus Musarum indicunt, Argutosque adeo Olores parum cogitato Animo, velut stridulos quosdam et ineptos ac nequidquam circumstrepentes Anseres, naso adunco suspendunt, pipuloque differunt, et exhibitant. Atque Immortalis et Maximus Heros quam demum cunque Urbem vel Oppidum ingressus, in antecessum in Tria P inquirere solebat: quo nempe in loco censuque habeantur Praetor in Urbe, Pastor in Ecclesia, Praeceptor seu Professor in Schola; Horum enim Curam habere sollicitam, Hisque adeo Opem ferre Patronam, Augusto Axiomate haud indignum, immo Muneris Imperialis Partem esse Illustrem, CAROLUS

MAGNUS prudentissimo calculo censebat. Ac in qua Civitate Tria illa P. belle Se habebant ac pulcre, belle etiam ac optime CAROLUS de Civitate illa sentiebat opinabaturque; secus vero, ubi Secus erat P. illud Tergeminum.

Ad Te denique Sacra DEO, Sacra Musis, JUVENTVS, Apulejus per me sic farier infit. Sapientis Viri super mensam celebre dictum est: Prima Cratera ad Sittim pertinet, secunda ad Hilaritatem, tertia ad Voluptatem, quarta ad Insaniam. Verum enim vero Musarum Cratera, versa vice, quanto crebrior, quantoque meracior, tanto proprior ad Animi Sanitatem. Prima Cratera Litteratoris ruditatem eximit, secunda Grammatici Doctrina instruit, tertia Rhetoris Eloquentia armat. Haftenus a Plerisque potatur; Ego et alias Crateras Athenis bibi: Poëticae commentam, Geometricae limpidam, Musicae dulcem, Dialecticae austerulam; enimvero universam Philosophiae, inexplebilem scilicet, nectaream. Canit enim Empedocles Carmina, Plato Dialogos, Socrates Hymnos, Epicharmus Modos, Xenophon Historias, Xenocrates Satyras, Apulejus Vester haec omnia: Novemque Musas pari studio colit: majore scilicet voluntate, quam facultate, eoque propensius fortassis laudandus est.

Hanc et Vos, JUVENES ORNATISSIMI, calcate Viam, ad hanc Laudem magnis passibus grassemini. Zenonem ferunt Citticum, Picturatae illius Porticus Parentem Principemque, praetensa quondam Deorum Oracula consuluisse, quonam modo posset deberetque Vitam Beatam quam optime instituere? ac tum Apollinem Personatum Ei hoc dedisse responsum: Si Concolor fieret Mortuis. Quo Consilio Oraculi Zeno permotus, innox ad Veterum Monimenta evolvenda Se ipsum contulit.

Se

Se enim arbitrabatur ita demum Mortuis futurum Concolorem, si familiarius uteretur bona Eorum, erudita, et vero laudabili, Consortione: unde nimirum et Mores formarentur, et Virtutis Praecepta desumerentur. Id etiam Imperator Caesar THEODOSIUS MAGNUS Filio jam Imperii destinato Heredi maximo opere commendat, serioque injungit, apud Claudianum, Poëtam Grandiloquum.

Interea Musis Animus dum mollior instat,

Et quae mox imitere legas, nec desinat unquam

Tecum Graja loqui, Tecum Romana Vetustas.

Ad eum modum Seneca monet: Cum Catonibus Vive, cum Laelio, cum Tuberone; quod si convivere etiam Graecis juvat, cum Socrate, cum Zenone versare: Vive cum Chrysippo, cum Posidonio: Hi tibi tradent Divinorum Humanorumque notitiam.

Addo Ego, JUVENES EGREGII, quod Sapientiae Salutaris Castos decet Epoptas: ubi Illos evolveritis, cum Prophetis vivite ac Evangelistis, inque sublimi Monte Sanctitatis Divinae juxta cum PETRO APOSTOLO facite Vobis Tria Tabernacula: unum CHRISTO, unum MOSI, et ELIAE unum: CHRISTUMque adeo, MOSEN, et ELIAM, inter Se colloquentes, sedulo audite diligenterque. Cantate Canticum MOSIS, Servi DEI, et Canticum AGNI. Cantate Novum illud Canticum, quod nemo alius potest discere, nisi centum quadraginta quatuor millia Electorum Comitumque AGNI, juxta cum EO super Monte Sion stantium.

MAJORES MEI, Proavus DIONYSIUS, Avus Comes GEORGIUS GUBERNATOR, ac novissime Comes GEORGIUS GENITOR Desideratissimus, quantum incrementi ac ornamenti huic addiderint Athenæo, non est meum, ambitiosius denarrare.

Se

Sequar et Ego MAJORES MEOS, totoque remigio
Saluti Vestrum velificabor Publicae, modo et VOS Spei
Meae, praeclara omnia de Vobis certo praecipienti,
olim ex asse respondeatis: ac quod in Divino Salo-
monis Epithalamio Elogium est Characterque SPONSAE
CAELESTIS, datum illi ab IMMANUELE Suo SPON-
SO, quodque et Illustre hoc COLLEGIUM Publico Suo
Sigillo impressum gerit servatque, velut Emblemata
Status Sui longe signantissimum, fitis Omnes
et Singuli, Probitate Vitae, Puritate Doctri-
nae, Fragrantia Morum, Candore Cordis,
LILIUM INTER SPINAS.

D I X I.

CLAUDIOPOLI,
Impress. Per JOSEPHUM S. PATAKI.
Anno MDCCXLVII.

